

III EXCERPTA EX CODICE VATICANO 1469

(saeculi decimi p. 162 sqq.)

- Archagathi uocantur sequi anotis- Amussim tacite loqui quod mutire
simo carnifice cui hoc nomen fuit interdum dicitur
- Allec allecis genus piscium quod Ambitus circuitus edificiorum pa- 15
maxime salerno abundat tens in latitudine pedes duos et
Amplexus participium auerbo am- semissem in longitudine id est
plector et amplexatus uenit ab quod edificium sedet eteo dem
amplexor uerbo passiuo uocabulo crimen auaritię uel
Antes extremi ordines uinearum affectati honoris appellatur
- 5 Agaso minister officialis Anaboladium pallium uestimentum
- Allers sollers Alcon genere cretensis sagittarius
Amigdaba grece latine nux longa optimus fuit qui cum uidisset
quam alii nuciclam uocant adracone complexum filium suum
Actus incomediis significat certa mira cautela artis misit sagit-
spatia canticorum alibi iter inter tam et occidit draconem et
uicinas quattuor pedum latum puerum conseruauit
- alibi in geometrica minorem par- Bacatum ornatum
tem ingeri id CXC (C *poster. ex x* Barridus eleuatus superbus
corr. m. I) pedum modo motum Byrsa grece latine corium 20
corporis ut histrionum et salto-
rum qui etiam ex hoc actusi Bellago inimititias exerceo
dicuntur Belgica gallicana
- Ageia uia naus in aqua dextra Bigerrica uestis
dextra leuaque Basterna genus uehiculi quo no-
10 Apoponpeus emissarius biles romanorum matrone uel
Argioprateg qui et argenti distrac- uirgines uehebantur
tores Blandicella uerba diminutiue 25
Argosypon ciuitas est in apulia
quam diomedes condidit quod Buffo surex siluestris
nomen postea uetustate corrup-
tum agrippa dicebatur quod rur- Carduus trium sillabarum est ut
sus corruptum arpos dicitur arduus fatuus mortuus ideoque
similiter declinandum est huius
Axis quem greci axion uocant plu- cardui huic carduo et hunc car-
res habet significationes nam et duum et pluraliter hi cardui
partes celi septentrionalis dicun- carduorum carduis
tur axis et stipes teres circa
quem rota uoluitur et tabula Cathis crudelibus
sextilis axis dicitur Cemulus inclinatus
Conuto consuto 30

Cludidenus imperitus	Commune inquinatum imundum
Conopeum basterna uel sella alexandrina	Congerrones siue congerroges qui aliena ad se congregant unde apud romanos gerrones brutiani sunt dicti
Calcitriones qui infestant calcibus	
Clanculum mane dubium	
15 Clandire claudicare	Crustula dulcisque diis idest minutis partibus uel compaginibus farinę fieri consuerunt
Clauum gubernaculum	
Circe radii solis	
Cecuma noctua	Crura ossa tibię anterioris cuius 30 singularis est hoc crus unde diminutium fit crusculum
Cloes pluuiā	
10 Curriculus certus cursus	Caduceatores internuntii idest qui inter partes nuntium portant
Concurrere cum uiris pro cum uiris congregari	
Cei iudicatores	
Catus sollicitus doctus	
Ceres frumentum uel panem liber uitem uel uinum uenus libidinem uel holera neptunus aquam uel pisces uulcanus ignem uel solem significant	Domuncula conclauium domus
15 Cocus edidit neptunum cererem et uenerem expertam uulcano liberumque pariter absorbit idest cocus comedit pisces et panem et holera cocta ad ignem et uinum pariter bibit	Domicilium nidum auis
	Disertim disposite digeste
	Dapax loquax siue facundus 35
	Dauus senex discinctus
20 Coccus edidit neptunum cererem et uenerem expertam uulcano liberumque pariter absorbit idest cocus comedit pisces et panem et holera cocta ad ignem et uinum pariter bibit	Dapsilis facile dans largus
	Duet det
	Duem dem
	Drifum tribunal eburneum in quo 40 consules sedent
	Dumquo adusque
	Duis duas res significat nam et pro dis ponebatur et pro dederis
	Delegebant definiebant deliberabant
	Dubat dubitat
	Dotatim abundanter 45
25 Cerritus nomen auis	
Cruda senectus idest stupida frigida	Ergata uicinus aut operator
Cicuta est quod est inter canarum nodos	Extales exteriora infra anum
Cicutis calamis	Eresim cicero sine aspiratione scribi debere ait
Cleanthas armarium seu bibliotheca grece celeptes uel fur	Ergo pro sepe ponitur iuxta illud ergo legunt scripturam sapientes o cato idest sepe legunt
25 Condensa spissa	
Concinnat subtiliter componit uel irridet	Emistes species poculi quę ductim 50 idest uno spiritu bibitur

Emponemata dicuntur ea quę la-	Galea cassis
bore contrahentis in agro melio-	Gnomon umbilicus
rata sunt	Gurgustia loca tenebrosa ubi con-
Elues liquor quidam dequo aliquid	uiuia turpia fiunt tabernariorum
eluitur	Gareum pilleum pastorale de iunco ³⁰
Eluxit luctum deposuit	factum
Enucleatim clare manifeste	Gnosochohium locus uenerabilis
	in quo egroti homines curantur
5 Flauum dicimus rubeum sicut flaua	
ceres	Indiga commune trium generum
Falerare ornare	est idest indigua unde et neutrum
Flustris undis crispantibus undis	illud in prologo sesebuti ad ysi-
Fibrosus leuis mendax	dorum augusti solis rutilum iu-
Fenicium inesaia coccinum	bar indiga lucis
10 Fribulam imaginariam caducam	Inceps deinceps
Friguttire subtiliter aggannire	Incommodus inutilis
Fornicem arcum triumphalem plateę	Indiis mendaciis ³⁵
Fertum genus panis ad sacrificium	Inerta diuisa
Ferculum canistrum	Indefessa infatigabilis
15 Fercula missura	Inductio persuasio
Flustra sunt motus maris sine	Incelebre desertum
tempestate fluctuantis unde ne-	Incomminus insimul ⁴⁰
uius in bello pontifico ait one-	Iuuentus multi iuuenes dicuntur
rarię onustę naues stabant in	iuuentas unius hominis ętas di-
flustris ac si diceret in salo	cunt autem poetę iuuenta ipsa
Foribus ęneis ianuis ęreis	dea ut grecię dicunt aut iunonis
	filia uxor herculis aqua iunium
Genitale originale	mensem appellatum in libris fa-
Glomerum pallium pastorale	storum legimus
20 Grumat dirigit ęquat	Incuria negligentia
Galero capello	Impubis inuestitus
Gurgustium tegurium humilem et	Immutilata incontaminata incon-
tenebrosum	cussa (<i>ex -culsa corr.</i>)
Grumi tumuli	In consultando in consilio habendo ⁴⁵
Gabinō toga que est uestis se-	Iacturarius qui frequenter patitur
natoria	(i <i>ex e corr.</i>) iacturam idest
25 Globat acruat	damnum aut mortalitatem
Gerontochohium locus uenerabilis	Impendar moriar
in quo pauperes et propter se-	Insul insulis sicut exul exulis de-
nectutem solam infirmi homines	clinatur et consul consulis
curantur	Insolescit mutatur

Inspicare defendere et in modum spicarum concidere	Lamia genus monstri seu ales felox simile pardo	
Insolescere insuperbire	Larbales demones uel umbra seu	
Interlitus interlinitus uel uerbi inter- cisio quando inter se obliteratur	discum demoniorum uel mor- tuorum	
Intentando cum tota intentione minando	Laciniosum pannosum laceratum unde corruptus sermo loquitur	
5 Intetritum si aliqua species in medio teratur	laciniosum	
Intempestiuo non suo tempore	Lucellum lucrum	
Interpolis uestis quę ex uetusto	Libida uenenata inuida	25
fit quasi noua	Loripes tortis pedibus	
In uestibulo in ingressu	Loculis scriniolis (1 ex r corr. m. 1)	
Intrio infundo	Libra placentę sunt de farre et melle et oleo sacris apte	
10 Istromatheas opus uarium et lacu- nosum uariaque diuersitate con- textum	Licum uinum	
Iris dea in cuius capite arcus ce- lestis a paganis esse putabatur	Lyrici poetę auarietate carminum so dicti	30
Istiomates commentarii scientię	Lituus tuba longa	
Illetabilis tristis	Lurgo deuorator	
Illiberalis malignus	Lerna palus aque ubi fuit ydra serpens qui multa capita habuit	
15 Illepidum insuaue	Lenocinatur turpi ambulatione fa- mulatur	
Immunis minime munificus unde est in ueteri prouerbio immu- nem ciues odere sui item im- munis qui non facit munia idest officio non fungitur et enim omni priuilegio uacuus est	Lapsari sepius labi	35
	Lerneus anguis in lerna natus	
	Lemuum nauicella uelocissima idest dromones	
	Lentaculum gustatio	
	Lixa mercennarius uilis luxuriosus	
	Litandum sacrificandum	40
	Luscus qui unum habet oculum	
Lacit decipit		
Lerus animal est leros iocunditas uoluptatis unde et gratum ali- quid leredum dicimus	Mansitat manet	
Lex est constitutio populi quam maiores natu simul cum plebi- bus aliquid sanxerunt	Marina nauis uel belua	
	Marsupium saccellum	
	Manticulat fraudat furat	45
20 Lauerna homo qui filios alienos seducit idest latro uel dea fu- rum siue ferramenta latronum	Mastruga uestimentum ex pelle (ę pro e m. 2)	
	Meticulosus timidus	
	Molaris lapis exiguus	

Mantacula pera pastoralis	Ocimum basilico
Molar amentia	Opitulator susceptor
Momar stultus	Orphanotrophium locus uenerabilis
Multa poena pecunię	in quo parentibus orbatı pueri
5 Muttire loqui	aluntur
Monile ornamentum gutturis quod	
et segmentum dicitur	Plagipatida est qui plagas patitur
Multitia uestis quę multa licia	ut seruus uel
habet	Proeeo illi
Methodias adinventiones uel uer-	Purpurilla dicitur locus in castris 30
sutias	extra uallum in quo scorta pro-
	stant nam apud ueteres matrone
Nimis dicitur ... sed aliquando la-	stola libertinę toga prostitute
tina lingua hoc uerbo sic ab-	purpurea ueste utebantur
utitur ut nimis pro eo quod est	Pollata tunica nigra uestis
ualde et positum inueniamus in	Polimita multicoloria
litteris sacris et ponamus in	Polline farina
sermonibus nostris ...	Polimatus est textus multorum co-
10 Nocticula luna	lorum
Naustologus nauis dispositor	Popus filius 35
Nepos est nomen stellę et nomen	Podiceleus corruptibilis
serpentis et filius filii	Poscere minari
Nęgnis commune genus est facit	Pote forsitan
neũ negne namque certe uel	Porrectiore hilariore sinceriore
autem	Procula epula super mensam 40
Nequula diminutiuum est anequam	Proficuus salubris uel qui prodest
15 Neruum uinculum ferreum quo pe-	Pastophorium atrium templi et sa-
des uel ceruices impediuntur	crarium
Neu neue neforte uel noli	Pastinantes plantantes uel colentes
Nugacitas uanitas insania	Paracharaxima imago uel figura
Nomenclator nomen est officii	falsa
idest per nomen clamare ad	Peligna prouincia 45
prandium colatorem enim dice-	Poenum cellarium
bant antiqui clamatorem	Prętexta puerile pallium est quo
Nouerca matrea	pueri nobiles usque ad sedecim
20 Occuluit occultauit	annos sub disciplinę cultu ute-
Opis possibilitas	bantur unde et praetextati pueri
Ochima uehiculum	appellati sunt
Operatia sermones uel opera	Pelicatus zelotipus
Orbita rotunditas	Primolum primitus
	Pollinctor qui mortuos sepelit 50

- Ptisana pisata
 Ptisso tundo hoc est pisto
 Plumarium clauatum
 Proastia suburbana
 5 Propter idest prope
 Psalteria cantrix
 Periurus nomen habet R
 Pecte nihil
 Pecuatum stultum
 10 Proaulum porta prima est ab-
 oriente
 Pretexta uestis consulum
 Prochotrophium locus uenerabilis
 in quo pauperes et infirmi ho-
 mines pascuntur
 Ptochium ospitium
 Pretextatus nobilis
 15 Papilla caput est mamme de qua
 exit lac unde factum est ut di-
 camus infantibus papa idest man-
 duca papare enim dicimus non
 pappare nam et ipso motu la-
 biorum id ostendimus
 Plumarium clauatum
 Planos uel astrofarius deceptor se-
 ductor
 Plancarpus omnis fructus
 Pancarpię coronę exuario genere
 florum
 20 Palmites sarmenta
 Pannosum laceratum quod uulgi
 laniosum dicunt
 Pape interiectio est ammirantis
 Parasitus paratus iniuriam facere
 et pati uel qui iocos facit ut
 uentrem impleat uel domesticus
 idest cliens
 Presumptor audax sibi placens
 25 Paulisper minutatim paulatim cata-
 modum aliquantisper
 Puppis flores arborum lucretius
 uestem nec plumas auium pup-
 posque uolantes
 Procastria edificia que sunt ante
 castra uel extra portam
 Procastor uentrosus
 Putatus antiquitus propuro unde
 putate uites et arbores quod
 decisis impedimentis remaneant
 pure aurum quoque putatum dici
 solet idest expurgatum et ratio
 putata idest purafacta
 Pusio paruulus aquo diminutius 30
 pusillus
 Quot ad numerum pertinet sicut
 et quanti et tanti ad mensuram
 sed nostri auctores aliquoties
 quantos pro numero ponunt ...
 Quisquilias paleas minutissimas uel
 sarculi minuti quas faluppas uo-
 cant
 Querquela est febris acris ac uehe-
 mens que cum magno frigore
 solet uenire
 Romani graues sublimes uel to-
 nantes
 Rudentes funes nauium quibus nautę 3
 uela suspendunt
 Raucifluus raucam emittens uocem
 Reda fiscalis et est quoddam curri-
 culi genus apud gallos
 Rebare pro rebaris idest arbitra-
 baris
 Redhibet impensam sibi gratiam
 reddit
 Remur suspicamur arbitramur re- 40
 cordamur
 Ricinus dicitur ab eo quod pos-
 tergum reicitur quod uulgo dici-
 tur mauorte

Sciniphes genus culicum est fixis aculeis permolestum quas uulgu consuevit uocare zinzalas	tabernaculum funes enim facie- bat ipsius
Simones delfini	Thaumantia arcus in celo
Succus calceolus	Trocheos citus
Salutatorium locus est salutationis	Tanaquil uxor cuiusdam
5 Sinarus uiciosus	Therion grece ΘΗΡION latine fera 25
Stigo distinguo	inde theriaca quod feraliter oc- cidit
Sancanissat letatur triumphat	Tarichus salsus
Sardare intellegere neuus quod bruti sardare nequeunt	Trauli uel truli blesi
Sarma umbo pelta scutum cli- peum	Tristega tricamerata
10 Satelles minister scelerum princeps malus armiger buccellarius	Toros strata ex herbis
Stiria gutta gelata	Triari tercio loco in exercitu 30
Stirillum capre barba	Toreumata uasa que intor norasa sunt
Segmenta uestis mulieris laute in interiori parte	Tribules curiales
Scotomata uirgines	Titenses clangor
15 Stola penula uel acerna toga cla- mis peplum pladamentum uestis. leria pallium planeta indumen- tum	Tifucaribdes principes
Superescit super est	Tripudium hilaritas gaudium 35
Supat iacit unde dissipat discit et obstat obicit et insipiat hoc est inicit	Threnum est carmen lamenti et funeris
Suopte sui med ipsius sicut meopte mei med ipsius tuopte tui med ipsius	Traducimur depompamus
Sublustrum non omnino tenebrico- sum sed umbram habens alicuius fulgoris	Thassa amigdala
20 Sincus animal croco dillo simile sed modica forma et angusta ex his inficiunt pocula quibus extinguitur uis ueneni (eni in ras.)	Testa caput uel uas fictile
Scenofactoria ex greco et latino compositum quasi tabernaculo- rum factoria scene graece latine	Trichorum siue trichorium locus 40 prandii
	Triclinia cubitalia
	Tabellio scriptor notarius
	Thaiuli effeminati uel illusores qui se mutant ut turpitudinis exer- ceant uices
	Talentum minus uel medianum hoc est secundum romanos librum
	LXXII maius librum sunt c
	Tabellarius portitor epistole quia 45 prius quam charte essent aut pergamene in tabulis ligneis epi- stole scribebantur
	Taxiota officialis ordo acies mili- tum uel turma

Taricus salsus	Vagurrit per otium uagatur
Testinum uel tempestium oportunum	Vallum undique fossatum circa 25 murum
Testudo densitas ramorum et coniunctio scutorum	Varice uitia quædam pedum quæ stando nascuntur
Thegnam fucum dolum fraudem perperam	Valitant sani sunt
5 Thex secutor	Vagatur errat ubique gressus instabiles circum fert
Timedum animal marinum	Vadoribus sequacibus
Thimelici iocularii immici uel qui in spectaculo ludunt	Valus qui genibus iunctis ambulat 30
Tribula genus uehiculi dictum aterendo idest quo frumenta teruntur	Vasticant pro uicissitudine red- dunt
Torper cito ut neleus topper fortunæ commutantur hominibus	Vaccinia sunt uiole quæ purpurei coloris esse manifestum est
10 Toga praetexta quæ in senatu induitur pallium nobilium romanorum	Vaces uenæ grosse
Tubera genus cibi quasi fungum quod subterra inuenitur	Versipellis callidus uersutus qui colibet genere se commutat
Tragopan auis maior aquilis cornibus arietinis praeferens armatum caput	Berna genus officii uel domestica 35
	Bernaculus seruus in domo natus
	Vinidus fortis strenuus
	Vispillones baiuli uel nudatores cadauerum
	Viuida ualida
	Vipex uim patiando uel uim pa- 40 tiens
Vectigal tributum decapite idest exactio publica ad uictum	Viocolita qui uiolentias prohibet
Veritim singillatim	Virecta loca quæ uirent in agris arboribus
15 Veribus uirgulis ferreis	Vipex plaga ex uirga
Vel celtice genus cuiusdam loquelæ	Vineas machinamentorum genera quæ sunt in modum turrium ad expugnandos muros
Vescum densum spinosum obscurum	Viptatim magnæ uirtutis 45
Vemarum herbe genus quod in locis humidis nascitur	Virissat uiriliter facit
Vestibula cardines	Vltatus damnatus
20 Verrunt scopant uertunt scindunt trahunt	Vultuosus qui sepe uultum mutat idest nunc tristis nunc aliter atque aliter
Vellicatim paulatim	Vuiduli humidi fortes
Vafre inæqualiter	Vruum quasi quartarium quod bu- 50 bulcus tenet in aratro
Vagetatur uiolenter plangit	

Vstrina locus ubi comburuntur	tudinibus cuiuslibet rei uel me-
corpora uel ubi porci ustulantur	dietatibus scutorum unde deriuatus est umbilicus
Vssitat frequenter comburit	Vnda prior populi multitudo
Vmbonibus summitatibus uel alti-	

IV EXCERPTA EX CODICE VATICANO 1471

(saeculi IX)

I

Locuplex diues idoneus	Migma palea minuta cum frumento
Luetis persoluetis	permixta
Lustra latibula ferarum uel turpium hominum	Monilia ornamenta in ceruice mulierum
Luteum color croceus	Monstrum qui extra natura nascitur ut aues cum quattuor alis
5 Luculleum genus marmoris albi	Musitat murmurat
Luscus unum habens oculum	Municipatus professio mucipi 30
Lupa meretrix	Muscus genus erbe uel genus muscae aut quadrupedes
Lupanaria locus in quibus meretrices habitant	Myrum beneolens
Lucanar fobea	
10 Lichin lucerna	Neu noli
	Neue neuel
Manticulare fraudare uel furto decipere	Nebulo tenebrosus obs scurus uel 35 in postor
Mandibulam maxillam	Necopinatur nec suspicatum id est contra opinionem
Mansitat manet uel frequentat	Neptis nepus femina
Mater dñi mater deorum	Nitelle nitores parui
15 Mabros mars	Nictit canis cum acutet gannit
Marsuppium sacculum	Nouerca matrea 40
Magiores natu seniores	Nomenclator nomen est officii
Meditullium medioterranium	Nubilum obscurum fraudatur et pessimus homo
Meditullium medioloca	Nugaces uani uel fatui
20 Mea apte uel mea ipsius	Nugacitas uanitas insania
Metalis uinculis	
Meque et me	Obuallum undique munitum
Mensare sepius mingere	Obessus grassus pinguis
Minutatur atsidue minatur	
25 Mirificentia magnificentia	